

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[a]e Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

14 De homicidio facto ex casu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

fuit voluntarium in causa, non quidem expresse, & formaliter, sed implicite, & tacite, siquidem potuit praevidere, & praevidere homicidium, & non fecit, nam expertus est se in ebrietate solum arma capere, & alios percutere. Si tamen quis absque culpa inebriatur, non imputatur illi homicidium secutum postea, quia non fuit voluntarium in causa. Hæc Nauar. *cap. 27. nu. 23.* receptus communiter.

Septimo notandum: Si quis est expertus, se exponere periculo occidendi in ebrietate, nec præcogitavit de homicidio, licet culpa sua se inebriat, non imputatur illi homicidium, si postea illud in ebrietate sequatur. Ita Couarr. *Clem. Si furiosus de homicidio. par. 3. in princ. num. 4.* Nauar. *cap. 27. num. 24.* Castren. *de lege poenali. lib. 2. cap. 14. §. 4.* Maior. *4. distinct. 17. quæst. 8.* quia tunc homicidium factum non est voluntarium, aut in se, aut in causa, cum non fuerit præsumptum, aut præintantum.

Vltimo notandum, idem esse dicendum de dormiente, furioso, & ignorante, si homicidium quis faciat, aut dormiendo, aut ignorando, aut in furore.

De Homicidio facto ex casu.

CAPVT XIV.

Primo notandum. In Iure Canonico, Homicidium esse duplex, vnum quod dicitur voluntarium, alterum vero, casuale. In hæc membra diuiditur homicidium illicitum.

Secundo notandum, Hanc homicidij distinctionem esse cognitum necessariam, vt sciatur, quando irregularitas, quæ incurritur ex homicidio, sit indispensabilis ab Episcopis, & quando sola dispensatione Papæ.

Tertio notandum, Doctores varie loqui, cum docent, quid intelligatur in Iure Canonico, per homicidium voluntarium; Alij enim nimis extendunt. Nauarrus, *cap. 27. num. 23. & 24.* ait, ad homicidium voluntarium requiri, vt sit homicidium illicitum intentum in se saltem æquipolenter, alijs quam vitandæ mortis propriæ causâ, & ita fecundum eum requiritur, vt sit intentum in se, aut saltem in causa, quæ sit proxima, vel ex se ordinata ad mortem. Verbi gratia. Dedit quis alteri venenum scienter mortiferum, licet non intenderit mortem illius, est voluntarium homicidium, si ex veneno moritur. Similiter quis alium percussit vulnere letali animo expresse non occidendi, est homicidium voluntarium. Probat Nauarrus, quia Concilium Tridentinum *sess. 14. cap. 7.* appellat homicidium voluntarium, quod vult esse indispensabile ab Episcopis, quod est intentum, vel per insidias, vel prodicionem, vel per industriam, vel ex proposito, vel ex voluntate. Ergo debet esse intentum in se formaliter, vel virtualiter. Sic etiam docet Couarruias. *2. par. Clement. Si furiosus, initio num. 1. & 2.* Sed Caiet. *2. 2. quæst. 64. art. 8.* docet, homicidium voluntarium esse, quod est vel intentum per se, vel in causa aliqua, ex qua semper, vel frequenter, vel in pluribus solet euenire homicidium. Ita, vt non sit ratio habenda huius, quod dixerunt Couarruias, & Nauarrus, quod causa debet esse talis, vt sit propria, vel immediata, vel per se ordinata ad homicidium, sed sufficit, vt sit talis, vt ex illa vel semper, vel frequenter, vel in pluribus solum sit sequi homicidium: nam voluntarium in hac materia distinguitur a casuali, & casus dicitur id, quod raro, sive in paucioribus solet accidere ex aliqua causa. Hæc sententia mihi magis placet.

Quarto notandum. Ex dictis secundum Caietanus, qui mihi probatur, sequi, homicidium casuale dici, quod non est intentum in se, aut in aliqua causa, ex qua solum est accidere homicidium semper, vel frequenter, sed solum dicitur voluntarium in aliqua causa, ex qua raro, sive in paucioribus sequi solet homicidium, quam causam tenebantur aliquo iure vitare.

Tria ergo requiruntur ad casuale homicidium: Primum, vt non sit per se intentum: Secundum, vt sequatur ex opere illius, cui imputatur: nam, si non sequitur ex illius opere, nullo modo erit voluntarium in eo, quoniam non per se, vt supponitur, non per accidens, quoniam non in causa, si ex opere illius, cui imputatur, non sequitur: ergo requiritur, vt mihi imputetur, si sequatur aliquo modo ex opere meo: Tertium, vt is, cui imputatur, debuerit vitare opus illud, ex quo sequitur homicidium: & factus est, vt sit obligatus vitare illud, teneatur aliquo iure diuino, vel naturali, vel humano vitare illud.

Quinto notandum. Non semper omne homicidium casuale culpæ imputari: tunc autem culpæ non imputatur, quando nullo modo est voluntarium, neque in se, neque in causa sua: hoc autem contingit, quia nullo modo est præsumptum, nec prævideri potuit, etiam si sufficiens diligentia esset adhibita: tunc vero est aliquo modo voluntarium, quando, vel fuit præsumptum, vel diligentia adhibita sufficiens prævideri potuit, ac debuit. Vnde sequitur homicidium casuale esse culpabile, si datur opera rei alicui, etiam licite, non adhibita debita diligentia, ne ex ea sequatur homicidium. Verbi gratia. Projicit quis lapides, aut regulas ex tecto licite, non habita ratione prætereun- tum per viam, & occiditur aliquis ictu regula, vel lapidis demissi ex tecto, est homicidium casuale culpabile. Item casuale homicidium dicitur esse culpabile, si datur opera rei illicite, aliquo iure prohibita, vel naturali, vel humano, & sequitur ex re illa, etiam si sufficiens diligentia adhibita sit, ne sequeretur. Verbi gratia. Clericus facit officium Chirurgi, & per adustionem, vel sectionem medetur vulnere homini, diligenter curans ne moriatur, & tamen moritur, etiam si ex incuria ipsius vulnerati, est nihilominus culpabile homicidium, non quidem ex se, aut ex natura rei, sed extrinsece, in causa nimirum: quia cum sit Clerico prohibitum Iure Canonico, Chirurgi officium facere, peccauit illud officium obeundo: vt ait Nauarrus, *cap. 27. nu. 23.* Couarruias *Clem. Si furiosus par. 2. §. 2.* vt colligitur ex *cap. Tua vos. de homicidio.*

Sexto notandum. Diligentia sufficiens, sive debita in hac materia dicitur, quæ fieri consuevit in similibus negotijs, habita ratione personæ, loci, temporis, & rei, lege Caietanus *loco citato.* Quot vero, & quæ requiruntur, & sufficiant, vt homicidium casuale inducat irregularitatem, dicitur in *Tract. de Censuris, & Pæn. Eccl. in materia de Irregularitate.*

De Homicidio proveniente, ex ludo aliquo prohibito.

CAPVT XV.

Primo notandum, esse aliqua ludorum, & spectaculorum genera periculosa, ex quibus probabiliter, aut frequenter solet accidere mors, aut mutilatio, aut grauis aliqua infirmitas: & hæc sunt prohibita, vel iure naturali, vel Canonico. Talis esse gladiatorum ludus solebat olim apud Gentiles, & talia erant torseamenta, quibus olim se milites intra circulum ad pugnandum conuocabant.

Si tamen sint ludi, vel spectacula, ex quibus raro solet mors accidere, aut vulnus, aut morbus letalis, tunc non sunt prohibita, talia sunt hastiludia. Sic communis opinio. Nauarrus *cap. 23. num. 8. & 9.*

Secundo notandum. In Hispania solent esse publica quedam spectacula, quibus tauri intra circulum agitantur, de quibus spectaculis fuit, & est modo questio inter Doctos viros, an sint ex natura sua illicita, quibusdam assentibus, esse illicita, quia frequenter ex illis solet accidere mors, aut vulnus graue aliquod hominis; alijs assentibus non esse illicita, quia non solet ita contingere frequenter. Sed quid sit de hac questione, duo